

De 'rode draad' BPS-PO 2014

Een zelfbeoordelingsinstrument om na te gaan in hoeverre de school het keurmerk BPS benadert

Voor u ligt de 'rode draad', een instrument om na te gaan in hoeverre uw school het keurmerk Begaafdheidsprofiel school benadert. De 'rode draad' heeft twee functies: als basis voor beoordeling van de school in het visitatietraject en als inspiratie-instrument voor (beginnende) begaafdheidsprofiel scholen. We bespreken hieronder beide gebruiksfuncties.

In de eerste plaats is de 'rode draad' een reeks items die gebruikt wordt in het digitale visitatie-instrument van de vereniging Begaafdheidsprofiel scholen (BPS). Het digitale visitatie-instrument wordt vierjaarlijks voorgelegd aan verschillende groepen betrokkenen van een begaafdheidsprofiel school: ouders, medewerkers van de school, leerlingen etc. Niet alle items zijn voor elke doelgroep bedoeld – zo krijgen ouders minder items voorgelegd dan medewerkers van de school. Alle items tezamen vormen de 'rode draad'. Als geheel is dit wel van belang voor het management van de school. Ingezet als digitaal instrument scoren de belanghebbenden en vormt het resultaat een beoordeling van de school als BPSchool.

In de tweede plaats kan de 'rode draad' gebruikt worden om na te gaan in hoeverre de school het keurmerk BPS benadert. In dat geval gebruikt u de 'rode draad' niet als digitaal instrument, maar als papieren instrument. We bevelen nadrukkelijk aan om dit instrument niet als vinklijst of scorelijst te gebruiken, maar als gesprekljst. Dat betekent dat in onze opvatting u bij dit (papier) gebruik de items doorneemt met een (kleine) groep personen en het gesprek met elkaar aangaat over de vraag hoe u de school beoordeelt, waar de ontwikkelingsbehoefte ligt en welke stappen men daarin zou willen zetten. U gebruikt de 'rode draad' in dit geval als inspiratiedocument, en niet als beoordelingsinstrument. U gebruikt het dus als een zelfbeoordelingsinstrument.

In dit zelfbeoordelingsinstrument komen de volgende domeinen aan de orde: Onderwijs en leren, Ondersteuning, Organisatie en beleid, Relatie met belanghebbenden, Resultaten en opbrengsten. Bovendien hebben we de slotvragen van het digitale instrument opgenomen die worden gesteld aan de belanghebbenden. U kunt deze rode draad gebruiken om

in te schatten waar voor uw school nog punten van aandacht en ontwikkeling liggen en hoe u in het geval van een visitatie denkt te scoren. De score-kolommen (van niet-ontwikkeld tot goed-ontwikkeld) spreken waarschijnlijk voor zich. In principe verdient elk item de hoogste score. Uiteraard is dat wishfull thinking, maar wel de moeite waard om ambitieus na te streven.

Mocht u als begaafdheidsprofiel school na het doornemen van het instrument de conclusie trekken dat uw school klaar is voor visitatie, vraagt u dan een visitatie aan bij het bestuur van de vereniging via onze ambtelijk secretaris, Mirte van Hartingsveldt via mvhartingsveldt@vbs.nl.

Mocht u als geïnteresseerde na het doornemen van het instrument de conclusie trekken dat een lidmaatschap van de vereniging (met op termijn een visitatie) voor uw school een passend traject is, neemt u dan contact op met het bestuur van de vereniging via onze ambtelijk secretaris, Mirte van Hartingsveldt via mvhartingsveldt@vbs.nl.

Inhoudelijke toelichting

De doelgroep van de begaafdheidsprofiel scholen PO bestaat uit de excellerende begaafde leerlingen en begaafde leerlingen met (een) specifieke ondersteuningsbehoefte(n). Elke basisschool zet zich vanzelfsprekend in om de talenten van elk kind tot ontwikkeling te brengen. BPScholen richten zich daarnaast met nadruk op kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. We gebruiken als onderscheid daarom de term ontwikkelingsvoorsprong en niet 'talenten'. Het onderwijs richt zich op het gehele kind. In de analyse van de schoolpraktijk maken we onderscheid naar facetten: cognitieve, creatieve, sociale en mentale groei/ontwikkeling. Met de term 'mentale groei' bedoelen we de manier waarop kinderen leren mentaal om te gaan met emoties.

We wensen u een inspirerend gebruik van het zelfbeoordelingsinstrument toe,

Dick van Hennik, voorzitter vereniging Begaafdheidsprofiel scholen

		Niet ontwikkeld	Weinig ontwikkeld	Voldoende ontwikkeld	Goed ontwikkeld	Nader te onderzoeken	
		1	2	3	4	0	
ONDERWIJS EN LEREN							
Signalering							
1	Er is sprake van een adequate aanmeldingsprocedure, waarin aandacht is voor een ontwikkelingsvoorsprong op meerdere ontwikkelingsdomeinen						
2	De school biedt rijk onderwijs, waarin signaleren van begaafdheid mogelijk is						
3	Bij de signalering maakt de school gebruik van meerdere bronnen						
4	Met behulp van de beschikbare gegevens analyseert de leerkracht de onderwijsbehoefte						
5	Signaleren is onderdeel van een cyclisch proces dat leidt tot aanpassingen in aanbod op niveau en begeleiding						
Aanbod							
6	Het aanbod op de school stimuleert de leerling tot cognitieve, creatieve, sociale en mentale groei						
7	De school biedt deze leerlingen voldoende mogelijkheden om te kunnen compacten						
8	De school biedt deze leerlingen voldoende mogelijkheden om te kunnen versnellen						
9	De school biedt deze leerlingen voldoende mogelijkheden om te kunnen verrijken/verdiepen						
10	Het aanbod is passend bij de individuele doelen en leervragen						

		Niet ontwikkeld	Weinig ontwikkeld	Voldoende ontwikkeld	Goed ontwikkeld	Nader te onderzoeken	
		1	2	3	4	0	
11	Het aanbod biedt voldoende diversiteit zowel vakspecifiek als vakoverstijgend en heeft een doorgaande lijn						
12	De school heeft de mogelijkheid om in het aanbod samen te werken met andere instanties/scholen						
De leerkracht							
13	De leerkracht is in staat om met deze leerlingen een goede relatie op te bouwen						
14	De leerkracht stemt af met de leerling waarbij de leerling en zijn autonomie centraal staan.						
15	De leerkracht voelt zich eigenaar van de aanpak in de groep met betrekking tot deze leerlingen						
16	De leerkracht kan in de klassenorganisatie ondersteuning bieden aan deze leerlingen						
17	De leerkracht heeft voldoende ruimte, middelen en faciliteiten beschikbaar voor deze leerlingen						
18	De leerkracht stimuleert deze leerlingen om zich optimaal te ontwikkelen, op cognitief, creatief, sociaal en mentaal gebied.						
19	De leerkracht daagt deze leerlingen uit om, ook bij goede resultaten, hun talenten steeds verder te ontwikkelen						
20	De leerkracht is in staat adequate inhoudelijke begeleiding te bieden aan deze leerlingen						
De leerling							
21	De leerling is actief betrokken bij de leerinhoud						
22	De leerling is actief betrokken bij het leerproces						

		Niet ontwikkeld	Weinig ontwikkeld	Voldoende ontwikkeld	Goed ontwikkeld	Nader te onderzoeken	
		1	2	3	4	0	
23	De eigen inbreng van de leerling wordt actief gestimuleerd						
24	De inbreng van de leerling is gericht op ambitie om te groeien						
25	De begaafde leerlingen leren samen met peers						
Opbrengsten en resultaten op leerlingniveau							
26	De inzet en de resultaten van deze leerlingen worden adequaat gevolgd, ook met betrekking tot het eigen verrijkingswerk						
27	De inzet en de resultaten van deze leerlingen worden in feedbackgesprekken besproken met de leerling, ook met betrekking tot het verrijkingswerk						
28	De geleverde prestaties worden zichtbaar gemaakt en beoordeeld						
Schoolklimaat							
29	De school stimuleert en daagt deze leerlingen uit om zich optimaal te ontwikkelen op cognitief, creatief, als sociaal en mentaal gebied						
30	De school stimuleert en daagt medewerkers uit om zich optimaal te ontwikkelen en hun talenten te benutten						
31	De geleverde inzet en prestaties worden door alle medewerkers gestimuleerd en gewaardeerd						
32	De geleverde inzet en prestaties worden door andere leerlingen gestimuleerd en gewaardeerd						

		Niet ontwikkeld	Weinig ontwikkeld	Voldoende ontwikkeld	Goed ontwikkeld	Nader te onderzoeken	
		1	2	3	4	0	
ONDERSTEUNING							
Ondersteuning							
33	De school heeft de excellerende begaafde leerlingen goed in beeld (vanaf groep 1)						
34	De school heeft de begaafde leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte(n) goed in beeld (vanaf groep 1)						
35	De school is in staat om 1 ^e lijns-ondersteuning (in de klas) te bieden						
36	De school is in staat om 2 ^e lijns-ondersteuning (specialistische ondersteuning in of buiten de klas) te bieden						
37	De school zorgt voor samenhang en afstemming in de begeleiding van deze leerlingen						
38	De geïntegreerde en specifieke ondersteuning wordt structureel geboden						
39	In de ondersteuning staat het gesprek met de leerling centraal						
40	De begeleiding richt zich op ontwikkeling van talenten en op ondersteuning van belemmerende factoren						
41	De ondersteuning richt zich op cognitieve, sociale en mentale vaardigheden						
42	De ontwikkelingen en vorderingen worden periodiek gevolgd en besproken met leerlingen en ouders						

		Niet ontwikkeld	Weinig ontwikkeld	Voldoende ontwikkeld	Goed ontwikkeld	Nader te onderzoeken	
		1	2	3	4	0	
ORGANISATIE en BELEID							
Visie en beleid							
43	De school heeft een duidelijke visie op excellerende begaafde leerlingen en begaafde leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte(n)						
44	De directie draagt deze visie uit						
45	Alle medewerkers dragen deze visie uit						
46	Alle belanghebbenden zijn op de hoogte van deze visie						
47	Het beleid vormt een integraal onderdeel van het algehele schoolbeleid en van het stichtings-/verenigingsbeleid						
48	De borging en evaluatie van het beleid is in een cyclisch proces geregeld						
49	Deskundigheidsbevordering van schoolleiding en team ten aanzien van deze leerlingen vormt een integraal onderdeel van het professionaliseringsbeleid van het schoolbestuur						
Organisatiestructuur							
50	De school heeft een duidelijk aanspreekpunt met betrekking tot deze leerlingen (voor ouders, collega's, leerlingen, scholen, externe contacten)						
51	De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen inzake het uitvoeren van het beleid zijn vastgelegd (dir./ib./lkr./desk.)						
52	De school heeft duidelijke afspraken gemaakt met instellingen of deskundigen buiten de school aangaande 3 ^e lijns-zorg (specialistische zorg, buiten de school)						

		Niet ontwikkeld	Weinig ontwikkeld	Voldoende ontwikkeld	Goed ontwikkeld	Nader te onderzoeken	
		1	2	3	4	0	
Deskundigheid							
53	De school beschikt over voldoende deskundigheid op het gebied van begaafdheid						
54	Leerkrachten zijn voldoende competent deze leerlingen adequaat (en conform het beleid) te begeleiden, qua inhoud en qua pedagogische en didactische begeleiding						
55	De school beschikt over voldoende deskundigheid om de 2 ^e lijns-zorg (specialistische ondersteuning in of buiten de klas) te bieden						
Faciliteiten, ruimte en middelen							
56	De school stelt voldoende middelen beschikbaar om het vastgestelde beleid uit te kunnen voeren						
57	De school biedt de leerling voldoende middelen, faciliteiten en ruimte (in tijd en plaats) voor verdiepend en verrijkend onderwijs						
58	In het lesrooster van de leerkracht en in dat van de individuele leerling wordt het aanbod van gecompacte en verrijkende/verdiepende activiteiten weergegeven						
RELATIE MET BELANGHEBBENDEN							
Relatie met ouders							
59	Ouders zijn op de hoogte van de mogelijkheden die de school biedt						
60	Ouders weten wat ze van school mogen verwachten en kunnen de school daar op aanspreken						
61	Ouders worden betrokken bij de ontwikkeling van hun kind						
62	Ouders worden adequaat geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind(eren)						

		Niet ontwikkeld	Weinig ontwikkeld	Voldoende ontwikkeld	Goed ontwikkeld	Nader te onderzoeken	
		1	2	3	4	0	
63	Ouders worden betrokken bij de ontwikkeling van het beleid van de school						
64	Deskundigheid van ouders wordt ingezet om het onderwijsaanbod mede vorm te geven						
Relatie met overige belanghebbenden							
65	De school kenmerkt zich door een open houding en een transparante informatievoorziening						
66	De PO-scholen in de regio zijn op de hoogte van de (inhoudelijke) mogelijkheden die de school beidt aangaande HB						
67	De VO-scholen in de regio zijn op de hoogte van wat ze van de school kunnen verwachten aangaande HB						
68	De school is bereikbaar en beschikbaar voor advies aan VVE, PO en VO						
69	De school maakt goede afspraken met VVE en VO over een doorgaande lijn VVE-PO en PO-VO						
70	De school spant zich in om (regionaal) de doorgaande leer-, ontwikkel- en ondersteuningslijnen van deze leerlingen te realiseren: VVE, PO, VO						
71	De school heeft afspraken gemaakt met externe partners (bedrijfsleven, instellingen ouders) om het onderwijsaanbod voor deze leerlingen mede vorm te geven						
Relatie met BPS							
72	De school is actief lid van de vereniging BPS						
73	De school draagt actief bij aan de ontwikkeling van de vereniging en het verenigingsbelang						
74	De school draagt actief bij aan het vergroten van de kennis, ervaring en expertise ten aanzien van deze leerlingen binnen de vereniging BPS						

		Niet ontwikkeld	Weinig ontwikkeld	Voldoende ontwikkeld	Goed ontwikkeld	Nader te onderzoeken	
		1	2	3	4	0	
OPBRENGSTEN EN RESULTATEN OP SCHOOLNIVEAU							
Opbrengsten en resultaten							
75	De school draagt aantoonbaar bij aan de optimale ontwikkeling van deze leerlingen, volgens elk van de betrokken belanghebbenden						
76	De school biedt deze leerlingen het onderwijs dat zij belooft						
77	Directie en team zijn tevreden over de eigen ontwikkeling met betrekking tot de aanpak van deze leerlingen						
78	De ontwikkeling en de geleverde prestaties van de school aangaande deze leerlingen hebben aanwijsbare positieve neveneffecten op overige leerlingen						
79	Het schoolbestuur waar de school onder valt, is tevreden over de geboden expertise en ondersteuning aangaande deze leerlingen						
80	VVE-instellingen in de regio zijn tevreden over de geboden expertise en ondersteuning aangaande deze leerlingen						
81	PO-scholen in de regio zijn tevreden over de geboden expertise en ondersteuning aangaande deze leerlingen. <i>Dit item is alleen van toepassing als je leerlingen uit de regio op school hebt.</i>						
82	VO-scholen uit de regio zijn tevreden over de samenwerking met de school aangaande deze leerlingen						

RAPPORTCIJFER maximaal 4 punten per onderdeel		ouders	lIn.	Lkr.	directie	bovensch.	
83	Het aanbod voor de begaafde leerlingen krijgt het volgende cijfer						
84	De begeleiding van begaafde leerlingen krijgt het volgende cijfer						
85	Het begaafdheidsprofiel krijgt het volgende cijfer						
86	De inspanningen die de school in het afgelopen jaar ten aanzien van deze leerlingen heeft verricht, krijgt het volgende cijfer						
87	De resultaten die de school het afgelopen jaar heeft geboekt met deze leerlingen, krijgt het volgende cijfer						
OPEN VRAGEN		ouders	lIn.	Lkr.	directie	bovensch.	
88	Voldoet de school ten aanzien van excellerende begaafde leerlingen en begaafde leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte(n) aan uw verwachtingen? Kunt u uitleggen waarom wel of niet?						
89	Wat vindt u een sterk punt van de school op dit gebied?						
90	Wat vindt u een minder sterk punt van de school op dit gebied?						
91	Welke tips en/of aandachtspunten op dit gebied wilt u de school meegeven voor de komende periode?						